

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusika õppekava

Koolimuusika eriala

Loviisa Steinfeld

“TOREDAD PALAD”

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Themuri Sulamanidze, MA, TÜ VKA lektor

Viljandi 2024

Resümee

Käesoleva lõputöö kirjalikus osas kirjeldan ülevaatlilikult oma muusikalise hariduse teekonda ning lõputöö raames läbi viidud kontserdi ettevalmistamise protsessi. Töös on ka kontserdil esitusele tulnud repertuaari analüüs ning refleksiooni peatükis teen tagasivaate toimunud kontserdile ning selle ettevalmistustele. Kontsert, mis kandis nime “Toredad palad”, toimus 25.05.2024 Suure-Jaani Tervisekojas. Esinesid minu juhendamisel õppinud Suure-Jaani Muusikakooli klaveriõpilased.

Võtmesõnad: kontsert, ettevalmistused, klaver

Abstract

In the written part of this thesis I describe my journey in music education and the preparation process for my graduation concert. The thesis also includes analysis of the concerts repertoire and a reflection chapter where I look back on the preparation process and the final result of the concert. The concert, “Fun pieces of music”, took place on 25.05.2024 at the Suure-Jaani Health Centre. Students learning piano under my guidance at Suure-Jaani Music School, performed.

Key words: concert, preparations, piano

Sisukord

Sisukord.....	3
Sissejuhatus.....	4
1. Minu muusikalised õpikogemused.....	5
2. Kontserdi ettevalmistus.....	7
3. Repertuaari metoodiline analüüs.....	9
3.1 “Varblane” (teadmata helilooja).....	9
3.2 “Eesti lipp” (improvisatsiooniline).....	9
3.3 “Akrobaadid” (J. Thompson).....	9
3.4 “Koerapolka” (teadmata helilooja).....	10
3.5 “Muretu liikumine” (D.G. Türk).....	10
3.6 “Married life” (M. Giacchino).....	11
3.7 “Mi-minoorne labajalg” (trad /seade L. Steinfeld).....	11
3.8 “Springfrosch” (C. Klose).....	11
3.9 “Lastestseenid op 15 no 1- Võõrastest maadest ja inimestest” (R. Schumann).....	12
3.10 “Kurb printsess” (R. Kangro).....	12
3.11 “ Indiaanlaste sõjatants” (M. Aaron).....	12
3.12 “Fame- miniatuur peaaegu neljale käele” (I. Cara/ seade L. Steinfeld).....	13
4. Refleksioon.....	14
Kokkuvõte.....	16
Kasutatud allikad.....	17
Lisad.....	18
Lisa 1. “To a wild rose”	18
Lisa 2. “Akrobaadid”	20
Lisa 3. “Muretu liikumine”	21
Lisa 4. “Married life”	22
Lisa 5. “Mi-minoorne labajalg”	23
Lisa 6. “ Springfrosch”	25
Lisa 7. “Lastestseenid op 15 no 1- Võõrastest maadest ja inimestest”	27
Lisa 8. “Kurb printsess”	28
Lisa 9. “Indiaanlaste sõjatants”	29
Lisa 10. “Fame- miniatuur peaaegu neljale käele”	30
Lisa 11. Kava.....	32

Sissejuhatus

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjalikus osas annan ülevaate enda diplomikontserdist ja selle ettevalmistustest. Kontsert toimus 25. mail 2024 Suure-Jaani Tervisekojas. Esinejateks olid seitse Suure-Jaani Muusikakooli õpilast, kes on 2023/24 õppeaastal minu juhendamisel klaverit õppinud. Lisaks õpilaste sooloesitustele, olen kolme õpilasega ette valmistanud duetid ning esinesin kontserdil ka ise ühe klaveripalaga.

Töö koosneb sissejuhatusesest ning neljast peatükist. Esmalt kirjutan lühidalt enda senistest muusikaõpingutest ning suhtest muusikaga. Seejärel kirjeldan õpilastega läbitud õppeprotsessi ning muud kontserdi ettevalmistusega seonduvat. Kolmandaks analüüsin esitusele tulnud repertuaari. Viimases peatükis on refleksioon kontserdi korraldusega seonduvast protsessi käigust ning kontserdi õnnestumisest. Töö lõpus on kokkuvõtte ning lisad, kust leiab kontserdil kõlanud palade noodid ning kava.

1. Minu muusikalised õpikogemused

“Mul on muusikalise kirjaoskuse omandamisega vedanud. Minu musikaalsus on esimesest päevast alates minuga koos kasvanud. Keegi ei üritanud minust teadlikult muusikut kasvatada. Mul lihtsalt vedas, et ema laulis mulle ja mu lemmik telesaade (enne kui ma veel kõndida või rääkidagi oskasin) oli “7 vaprat”. Olin nelja kuune, kui ema hakkas minuga käima Musamari beebikoolis- käisin Musamaris kuni nelja-aastaseni. Lastesõimes oli mul imeliselt vahva muusikaõpetaja. Mõned aastad enne kooli laulsin ja tantsisin ka ETV Lasteekraani Muusikastuudios. Igal pool õpetasid mind pädevad ja head muusikaõpetajad. Kodus kasvasid mind kaks toetavat ning innustavat lapsevanemat, kes olid esimesed 5 eluaastat ainult minu päralt. Mis see muud saab olla, kui täielik privileeg ja vedamine.”

Niimoodi alustasin eelmisel aastal aines “Kodaly süsteemi alused” oma mõtisklust muusikalise kirjaoskuse teemal. Tunnen, et see on hea sissejuhatus sellele, kuidas ma olen oma muusikalises hariduses praegusesse hetke jõudnud. Mõeldes oma muusikalisele teekonnale on minu jaoks kõige suuremat mõju avaldanud, või vähemalt kõige selgemalt meeles, õpingud Tallinna Muusikakeskkoolis. See on olnud mu elus üsna mahukas peatükk ning andnud mulle kaasa palju positiivset aga ka negatiivset. Minu esimene klaveriõpetaja oli Martti Raide, kes oli minu õpingute ajal klaveriosakonna juhataja ning seega õpetaja keda eksamitel ja arvestustel kõige rohkem kardeti. Mina nende hirmunute hulgas ja võib- olla veel ärevam kui teised, sest mina pidin temalt pärast ka tagasisidet saama. Õppisin tema käe all kuni seitsmenda klassini ning edasi oli mu õpetajaks Mairit Gerretz-Traksmann. Arvan, et kui ma õpetajat vahetanud poleks, siis oleksin pillimängu vist igaveseks nurka visanud. Viimasel põhikooli aastal proovisin kätt ka koorijuhtimises, kus minu juhendajaks oli Janne Fridolin. Lisaks pilliõppele olid mu tunniplaani põimitud ka koorilaul, rütmika, muusikaajalugu ja solfedžotunnid. Solfedžot õpetas mulle Mall Ney. Temalt õpitud JO-LE-MI süsteemile toetun muusikaõppes veel siianigi. 9 aastat vooliti minust klassikalist muusikut. Ma olin tubli, tark ja andekas aga seejuures enamasti ka ärev ning õnnetu. Peale lõpetamist ei istunud ma 3 aastat klaveri taha. Mul polnud isegi kiusatust- nii vabastav oli sellest koormast lahti saada.

Küll aga ei hüljanud ma muusikat täielikult. Gümnaasiumi ajal käisin ma vokaalansambli tunnis, kus juhendajaks oli Aare Külama ning hiljem Teet Rasmus Kaur. Samuti laulsin ma esimesel gümnaasiumi aastal koolikooris ning hiljem tänu Aarele sattusin laulma ka Eesti Noorte Segakoori. Kuigi soolulauljat minus pole siis koorilaul on mulle alati

südamelähedane olnud. See on ka olulist rolli mänginud minu muusikalise kuulmise arengus ning õpetanud mulle põhiteadmisi hääleseadest. Koorilaulja staaži on tänaseks umbes 15 aastat.

Esimest korda peale põhikooli lõpetamist istusin klaveri taha kui hakkasin ette valmistuma koolimuusika eriala sisseastumiskatseteks. Ülikooli esimene semester pakkus palju taasavastamis-rõõmu. Klaverimäng oli justkui esimest korda miski, mida sain päriselt nautida. Isegi aeg harjutusklassis möödus märkamatu kiirusega. Ka teistes õppeainetes tundsin tihti, et sain kaasüliõpilastest kergema vaevaga ülesanded tehtud- Muusikakeskkoolis nähtud vaev tasus lõpuks end ära. Miskit sellest lapseõlve muusikarõõmust ja huvist oli kuskil minus veel alles. Õnn jäi aga üürikeseks ja juba teisel semestril tundsin klaveri taha istudes vana tuttavat tühimust ning valu seljas ja kätes. Erinevalt kursusekaaslastest tundsin aga sel perioodil koroonaeptideemiaga kaasnenud koduõppest omamoodi kergendust.

Teine õppeaasta oli vahelduvate veebiloengute ja kontaktõppe virvarr. Sel aastal hakkas kõigepealt õpingutele vastu protestima mu parem käsi, mis ühel hetkel ei pidanud paaripäevasele harjutusspurdile vastu ja otsustas liikumatuks kangestuda. Teisena jäin ilma oma häälest- vale häälekasutuse tagajärjel jäi mu hääleulatusest kõige hullemal hetkel alles ainult umbes 5 haledalt kähisevat noodikest. Järgnes akadeemiline puhkus, mil elus esimest korda oli mul muusikaõppest pea terve aasta jagu täielik paus.

Endalegi ootamatult, viimasel hetkel sisetunde järgi tehtud otsusega, jõudsin peale seda aastat ikkagi tagasi Viljandisse, et alustatud teekond lõpuni käia. Olen siinsete õpingute ajal omandanud mitmeid kasulikke erialaseid tarkuseid. Kõige suuremat mõju on avaldanud näiteks õppeained nagu praktiline harmoniseerimine, improvisatsiooni alused, muusikateooria, Orff süsteemi alused, Kodaly süsteemi alused ning koorijuhtimine. Olen tänulik kõikidele imelistele õppejõududele, kes mulle nelja aasta jooksul oma teadmisi ja oskusi edasi pärandanud. Kuigi tihti on harjutusklassides ning kodutööde kallal pusides mitmete asjade üle virisetud, siis nüüd õpingutele tagasi vaadates tunnen ikka ja jälle- “Mis see muud saab olla, kui täielik privileeg ja vedamine”.

Nüüdseks on kogunenud ka esimesed kogemused muusikaõpetajana töötades, mis on näidanud, et ükskõik kui tubli ja töökas olla kooliõpingis, siis mõned asjad saavad ikka selgeks ainult töö käigus. Seega nüüd kui olen õpingud, vähemalt mõneks ajaks, seljatanud ning õige pisut ka teadmisi rakendada proovinud on aeg pesast välja lennata. Algab suur praktiseerimine.

2. Kontserdi ettevalmistus

Kontsert toimus 25. mail, kell 13:00 Suure-Jaani Tervisekoja Hüpassaare seminariruumis. Kontserdil esinesid seitse Suure-Jaani muusikakooli õpilast, keda ma 2023/24 õppeaasta jooksul juhendasin. Õpilased on vanuses 6- 13 aastased. Kontserdil kõlas 13 klaveripala. Lisaks õpilaste soololugudele tuli esitusele ka kolm pala, kus mängisin õpilastega kaasa- kaks olid klaveriduetid ning üks klaveri ning plokkflöödi duo. Kontserdi alustuseks esinesin ka ise ühe sooloteosega.

Kontserdil puudus kindel läbiv temaatika või kontseptsioon. Kuna kõikidel õpilastel on pilliõppe suhtes erinevad ootused seadsin iga õpilasega individuaalselt vastavad eesmärgid, ning sellest tulenevalt keskendusin iga õpilase juhendamisel erinevatele aspektidele. Samuti soovisin, et õpilased avaldaksid ise soove selle kohta, mis lugusid nad tahaks õppida. Minu peamine eesmärk repertuaari valides ning õppetööd juhendades oli pöörata tähelepanu iga õpilase spetsiifilistele õpivajadustele, eripäradele ja huvidele säilitades seejuures õpimotivatsiooni. Lõputööks kokku seatud kavale otsa vaadates leidsin, et esitusele tulevad teosed on kõik isemoodi mängulised ja toredad- nii saigi kontserdi pealkirjaks “Toredad palad”.

Kuna lugusid oleksime näiteks tavapäraseks kevadiseks ettemänguks niikuinii samamoodi õppinud ja harjutanud, siis kontserdiks valmistumine tundide sisu ega ülesehitust eriti ei mõjutanud. Tunnid algavad tavaliselt väikese vestlusega ning vahel võtame aega ka selleks, et võimelda ja keha pillimänguks paremini valmis seada. Põhiosa tunnist tegeleme lugude õppimisega ning kui jääb aega siis tunni lõpuks teeme näiteks mõne improviseerimisharjutuse. Lugude ettemängimine tekitab õpilastes enamasti ka veidike närvikõdi ja seepärast pidasin oluliseks ka kontserdiks ettevalmistudes sellele tähelepanu pöörata. Rääkisime õpilastega läbi, mis tundeid esinemine neis tekitab või mille pärast nad ebakindlust tunnevad. Seejärel arutasime ühiselt, mida saaksime teha, et mure esinemispäevaks leevendada ning end kontserdil enesekindlamalt tunda. Lisaks proovisin panna õpilasi mõtlema positiivsetele aspektidele. Näiteks arutasime, et millised kohad lugudes on väga kindlalt selged või mis võib kontserdil hoopis hästi minna. Tegime mitmetes tundides ka esinemis-situatsiooni läbi, et õpilased saaks veel kindlamalt “päris” esinemiseks valmis olla. Õpilastel olid tunnid üks kord nädalas, välja arvatud ühel, kes käis nädala jooksul kahes tunnis.

Minu jaoks oli oluline, eriti kuna tegemist oli ikkagi klaveripalade kontserdiga, et esinemisel kasutatakse akustilist klaverit. Muusikakooli klaveriklass oli kontserdi korraldamiseks liiga väike. Seega pidin uurima teisi võimalusi, eelistatult Suure-Jaani piires, et õpilastel oleks mugavam kohale tulla. Suure-Jaanis leidsin kaks saali, mis oleks kontserdi korraldamiseks sobinud- Kondase maja saal ning Hüpassaare seminariruum Tervisekojas. Valisin kontserdi toimumispaigaks Suure-Jaani Tervisekoja, sest muusikakoolil on tihti nendega koostöö ning Kondase maja saal oli selle väikse ürituste vajadusteks ülearu suur.

Lisaks õpilaste ettevalmistatud paladele otsustasin ka ise kontserdil ühe soololooga üles astuda. Kuna kontserdini polnud palju aega jäänud, ning ma ei tahtnud ka midagi ülearu keerukat või ajamahukat esitada, siis valisin esitamiseks üsna lihtsa loo. Tahtsin et saaksin teose peast esitada, ning et pala oleks mulle tähenduslik. Valisin E. MacDowell'i teose "To a wild rose". Olin seda kunagi algklassides mänginud ning see on mulle alati kõikidest õpitud lugudes meelde jäänud kui üks lemmikuid. See teos on ka kogumikus "Mindfulness the piano collection", mille mu vanaema kinkis mulle gümnaasiumi lõpetamise puhul. Ehk tal oli lootus, et ma siiski leian veel oma tee klaveri juurde tagasi.

Kontserdi eelsel päeval mõtlesin veelkord läbi ja panin lõplikult kirja, kuidas sooviksin lugusid teadustada. Printisin ka välja kavad, mille mu sõber oli disaininud ning panin valmis väikesed tänukingid, mis õpilastele kontserdil üle anda. Kontserti ma suurelt ei reklaaminud, aga saatsin digitaalsed kuulutused oma perele ja sõpradele ning julgustasin õpilasi oma pere ja sõpru kuulama kutsuma.

Eraldi läbimängu või peaproovi ma ei korraldanud. Selleks, et saada aimu, kui pikaks kontsert võib kujuneda, võtsin tunnis õpilaste läbimängudest aega. Arvestasin sellele juurde ka enda väikesed vahetekstid ning aja, mis võib kuluda "vahepealsele sahmerdamisele" näiteks aplausile või ruumis liikumisele. Olin kontserdipäeval kohal tund aega enne planeeritud algust ning selle aja sees oli õpilastel võimalus tulla ja oma lood läbi mängida, mida kõik ka tegid.

3. Repertuaari metoodiline analüüs

3.1 “Varblane” (teadmata helilooja)

Loo helistik: C-duur

Taktimõõt: 3/4

See pisike lugu oli esimene, mis ma kunagi klaveril noodi järgi selgeks õppisin. Nooti mul enam kahjuks alles ei ole. Kuna see on nõnda väike teos ei leidnud ma seda ka internetist ja seega on helilooja mulle teadmata.

Lugu kasutab valgeid klahve vahemikus g-e1, mis on jaotatud kahele käele ning käed mängivad kordamööda. Lugu õpetasin peamiselt matkimise meetodil- mängisin jupi ette, ning õpilane kordas. Õpilane oli just selgeks õppinud valgete klaveriklahvide noodinimetused ning hakanud õppima esimeste nootide asukohta noodijoonel. Õppimisprotsessi käigus kasutasime ka noodinimesid ning leidsime mõnede nootide asukohad noodijoonestikul.

Seda pala õppides saime leida seosed noodijoonel ja klaveril asuvate nootidega. Loos on justkui kahekõne kahe käe partiide vahel, mis utsitas õpilast kasutama mängides mõlemat kätt, kuigi ta oleks soovinud tervet lugu mängida ainult oma dominantse käega. Samuti harjutasime järjestikuste sõrmede kasutamist, selle asemel et kõiki noote ühe sõrmega toksida.

3.2 “Eesti lipp” (improvisatsiooniline)

Õpilase jaoks on nii tunnis kui ka kodus mängides lemmikuks tegevuseks improviseerimine. Olen teda püüdnud selles julgustada aga ka juhendada. Arutame tundides improviseerides näiteks, et miks mingi kõla talle meeldis või ei meeldinud ning mis kujutluspildid ta peas on ja kuidas need muusikaga seonduvad. Selle loo puhul kuulasime kõlavärve erinevates klaveri registrites. Kuna õpilane pani loo pealkirjaks “Eesti lipp” siis rääkisime klaveri madalatest, keskmistest, ja kõrgetest helidest ning kuidas need võiks lipuvärvidega seotud olla.

3.3 “Akrobaadid” (J. Thompson)

Loo helistik: C-duur

Taktimõõt: 4/4

See lugu on samuti minu enda esimese klassi nootide seast. Terve lugu asetseb ühe oktavi piires ning kasutab ainult valgeid klahve. Igale klahvile on asetatud sõrm, mis mängib loo vältel ainult seda ühte klahvi. Mängija kasutab mõlemal käel 1.-4. sõrme.

See oli õpilase jaoks justkui esimene mini-etüüd. Harjutasime sõrmelt- sõrmele ja käest kätte meloodia üle andmist. Seejuures saime pöörata tähelepanu nii sõrme- kui käehoiule. Õpilane õppis loo ära noodist ja seega arendas ka nooditundmise oskust.

3.4 “Koerapolka” (teadmata helilooja)

Loo helistik: Fis-duur

Taktimõõt: 4/4

Selle loo valis õpilane ise. Pala tugevuseks on see, et kõlab efektselt kuid ei ole algajale liialt keeruline mängida. Õpetasin pala ilma noodita- mängisin ette ja õpilane proovis järele teha. Julgustasin õpilast selle käigus ka kuuldelise analüüsi oskust arendama. Palusin näiteks kuulmise järgi panna tähele, kas noodid liikusid üles või alla, kas noodid on kõrvuti või suurema vahega ning kas ja milliseid erinevuseid ta märkas minu ja enda esituse vahel. Samuti rääkisime kuidas lugu erinevate võtetega mängides, võib see mõjutada loo kõla ja iseloomu.

3.5 “Muretu liikumine” (D.G. Türk)

Loo helistik: C-duur

Taktimõõt: 2/4

Esimesel poolaastal õpilasega töötades nägin, et väga keeruline ja aeganõudev oli ühegi looga tulemusi saavutada. Iga kord pidi eelmises tunnis tehtud töö uuesti läbi tegema ja edasiliikumine oli vaevaline. Teisel poolaastal otsustasime seega võtta eesmärgiks, et õpilane õpib selgeks ühe loo. Selle loo õppimist olime tegelikult alustanud juba sügisel.

Suur asi, millele juhendamisel tähelepanu pöörasin oli efektiivne harjutamine. Õppisime koos tunnis kuidas harjutada nii, et sellest sooritus paraneks ja et õpitu ka meelde jääks. Väga palju meie tundidest oligi põhjalik juhendatud harjutamine. Samuti oli oluliseks teemaks, millised võimeid me klaveri mängimisel rakendame. Nendest kõige rohkem tegelesime mängimisel kuulmise ning lihasmälu kasutamisega.

Valisime teisel semestril teha tööd just selle palaga, sest see oli paraja pikkuse ja loogilise ülesehitusega, seega oli selle loo lõpuni õppimine õpilase jaoks realistlik eesmärk.

3.6 “Married life” (M. Giacchino)

Loo helistik: F-duur

Taktimõõt: 3/4

See lugu jõudis repertuaari õpilase soovil ja ma nõustusin, et see pakuks talle parajalt nii mängurõõmu kui ka arendavaid väljakutseid. Noodimaterjali õppimisega sai õpilane valdavalt ise väga edukalt hakkama. Õppimise käigus analüüsisime läbi ka vasaku käe partii akordid. Peamiseks väljakutseks oli loo muusikaline kujundamine. Tegelesime tunnis palju loo erinevate karakterite mõistmise ning välja toomisega. Soovitud tulemuse saavutamiseks pöörasime tähelepanu fraseerimisele, agoogikale, dünaamikale, pedaali kasutusele ning käte tehnikale, mis aitaks soovitud kõla saavutada.

3.7 “Mi-minoorne labajalg” (trad /seade L. Steinfeld)

Loo helistik: e-moll

Taktimõõt: 3/4

Üks õpilase huvidest klaverit õppides on see, et ta oskaks klaveril lauludele saatepartiid mängida. Selle loo eesmärk oligi kasutada ühes loos mitut erinevat saatefaktuuri võimalust. Lõpptulemuse saavutamiseks arutasime koos läbi, millised saatefaktuuri variante saaksime labajala saateks kasutada. Lisaks sellele tegelesime tööprotsessis akordimärkide lugemise ja akordifunktsioonide mõistmisega. Esmalt analüüsisime loo läbi a-mollis. Seejärel transponeerisime loo e-molli ning kordasime ülesannet. Kuna mina mängisin loos plokkflööti siis saigi õpilane ka kogemuse kedagi teist klaveril saata.

3.8 “Springfrosch” (C. Klose)

Loo helistik: a-moll

Taktimõõt: 4/4

Selle loo sain õpetaja Rutt Poolakese mapi vahelt. Õpilased, kellele Suure-Jaanis tunde andsin olidki tegelikult Rutti õpilased ning mina olin sel õppeaastal asendusena tööle kutsutud. Teise poolaasta eel polnud veel täiesti kindel, kas jätkan asendamist või asub ta ise uuesti õpilastega tunde tegema. Seepärast valisime osad lood õpilaste repertuaari koos.

Selle looga harjutas õpilane *staccato* võtet ning kuidas vasakut kätt mängimise ajal üle parema tõsta. Mitmes tunnis tegelesime ka loos ühtlase tempo hoidmisega ning kasutasime harjutamisel metronoomi. Kuigi esinemisel me seda võtet ei kasutanud, siis loo õppimisel mängisime pala esimest poolt ka pedaaliga, et õppida, kuidas pedaali kasutada.

3.9 “Lastestseenid op 15 no 1- Võõrastest maadest ja inimestest” (R. Schumann)

Loo helistik: G-duur

Taktimõõt: 2/4

Selleks, et õpilase repertuaari mitmekülgsemaks muuta, pakkusin talle võimalust teha proovi neljale käele loodud loo mängimisega. Noodimaterjal polnud talle kuigi keeruline aga see-eest oli talle väljakutseks teise mängijaga arvestamine ning kokkumäng. Peamiseks väljakutseks saigi siin loos õpilase jaoks tai-ri rütmide õige ajastamine saatefaktuuriga.

3.10 “Kurb printsess” (R. Kangro)

Loo helistik: e-moll

Taktimõõt: 4/4

Seegi lugu on pärit Rutti noodimapist. Seda lugu mänginud õpilane on kiire ja taibukas aga ka väga kärsitu ning mõttelõng jookseb pilli taga alatisti ummikusse. Temale lugu valides on väga oluline, et lugu talle meeldiks- see aitab motiveerida lugu õppima. See lugu meeldis talle väga ja see aitas ületada raskused, milleks olid nootide õppimine ning käte koosmäng. Tundides pöörasime tähelepanu ka dünaamikale, kuid õpilasel oli kahe käe nootide kokku mängimisega nii palju tegemist, et selline pisiasi kippus alati meelest minema. Samuti kipub õpilane keskenduma ainult õigete nootide mängimisele leides seejuures väga huvitavaid uusi võimalusi oma sõrmi igatpidi risti-rästi asetada, seepärast nägime palju vaeva ka sõrmestuse parandamisega.

3.11 “Indiaanlaste sõjatants” (M. Aaron)

Loo helistik: a-moll

Taktimõõt: 4/4

Veel üks lugu Rutti repertuaarivaramust. See lugu sai antud õpilasele, kes on väga musikaalne aga mõtted kipuvad tihti haje vile minema ning klaveriklahvid ja vastavad noodinimed ei ole tema lemmikud. Seepärast võib lugude õppimine olla väsitav ja pikk protsess. Lugu oli üsna lühike ja korduv, mis tegi õppimise hõlpsamaks ning aitas luua süsteemi, et kõike paremini meelde jätta. Peamine väljakutse selle õpilase jaoks ongi noodi mõistmine ja siis ka vastavate klahvide leidmine. Selleks, et loo õppimine oleks arendav aga ei vajaks nii palju pingutust, et motivatsioon kaoks, õppisime seda lugu kombineerides noodist lugemist ja järele mängimist.

3.12 “Fame- miniatuur peaaegu neljale käele” (I. Cara/ seade L. Steinfeld)

Loo helistik: f-moll

Taktimõõt: 4/4

See lugu oli õpilase enda valitud. Temas tekitas kõige rohkem huvi ja entusiasmi õppida klaveril pop-lugusid, mida ta ise teab ja fännab. See lugu on aga üsna pikk ja kohati ka keerukas. Seepärast arvasin, et me võiks seda kahekesi mängida, et tulemus kõlaks efektselt aga õppimine ei käiks õpilasele üle jõu. Jaotasin õpitava materjali üpris väikesteks juppideks. Mõned fraasid aitasin õpilasel kuulmise järgi ise üles leida. Kuna õpilane ei saanud vahepeal oma paremat kätt kasutada aga ta väga soovis siiski looga esineda, siis tegin esialgselt planeeritud seadest veel lühema ja lihtsama variandi. Aeg ajalt kippusid õpilasel ununema juba vahepeal selgeks saanud kohad ning seepärast pidime materjali väga palju kordama. Seejuures pöörasin tähelepanu ka sõrmestusele, et sõrmedes kujuneks lihasmälu, mis aitaks materjali kindlamalt meeles hoida. Valmistasin õpilasele ka õpivideod kodus harjutamiseks aga neid ta lõpuks siiski ei kasutanud. Kuna õpilasel oli endal nii suur huvi seda lugu mängida, sai see tal ikkagi ilusti õigeaegselt selgeks.

4. Refleksioon

Selle kontserdi korraldamine oli minu jaoks esimene kord midagi sellist planeerida ning läbi viia. Protsessi esimeses pooles oli minu jaoks kõige keerukam igale õpilasele sobivat repertuaari valida. Veel pakkusid mulle väljakutseid seadete loomine, mida olen varem väga vähe teinud. Kõige keerulisem osa korraldamisel oli kontserdi jaoks sobiva aja ja ruumi leidmine. Kuna Tervisekojaga oli raske kontakti saada siis tekitas veidi muret, kas saan üldse seal kontserti korraldada. Kartsin, et äkki jääb selle tõttu esinemisest ette teatamiseks liialt vähe aega, ning õpilased ei saaks valitud päeval osaleda. Õnneks siiski kõik lahenes.

Ka õppetöös esines mõningaid takistusi. Mõned õpilased jäid vahepeal haigeks, mistõttu jäi tunde vähemaks ning vahepeal ei sujunud uue materjali õppimine ja harjutamine plaanipäraselt. Kuklas tekkis väike mure, et äkki ei jõua õpilased lugusid selgeks õppida ning selle tõttu jääb kontserdikava liiga lühikeseks. See oli ka üks põhjustest miks lisasin kavassee enda sooloetteaste.

Kontserdipäevale lähenedes keskendusime tundides lugude kordamisele ja kinnistamisele. Rääkisime ka mitu korda üle kuidas laval end võimalikult enesekindlalt tunda ja apsakaid vältida. Tegime kõikide õpilastega tunnis ka esinemisolukorda läbi. Kui enne kontserti õpilased oma lugusid läbi mängima tulid siis kordasime veel paar kõige olulisemat mõtet üle, mida esinemisel meeles pidada. Üldiselt pühkis närv need näpunäited õpilastel siiski meelest aga minu jaoks oli oluline, kuivõrd kõik õpilased end kokku võtsid ning esinemisel endast parima andsid.

Eks kontserdi jooksul tuli ikka omajagu väikseid komistuskivisid ka ette. Peamised olid lugudes “Mi-minoorne labajalg” ja “Fame- miniatuur peaaegu neljale käele”. “Mi-minoorne labajalg” kõlas plokkflöödi ja klaveri duettina. Mõlemad mängijad olid siin oma mugavustsoonist väljas. Selle loo esitusele sai saatuslikuks vähene aeg. Ma arvan, et see lugu oleks veel nädalakese jagu tahtnud kinnistamist. Ka teise loo puhul oleks pikem ettevalmistusaeg kasuks tulnud. Lõppkokkuvõttes tegelikult olin mina see, kes selle loos kontserdi ajal kõige rohkem koperdas. Õpilane oli selle loo mängimise pärast üsna närvis ja kuna tal tekkis alguses väike apsakas siis ma natuke muretsesin tema pärast. See ajas mu mõtted veidi laiali ning refrääni ajal kaotasin oma partiis järje. Tagantjärele tarkus ütleb, et oleksin olukorda saanud vältida sellega, et mängida noodist, mis oleks kokkumängu puhul täiesti aktsepteeritav olnud. Mul on aga väga hea meel, et õpilane suutis seejuures enda partiiga jätkata ning lugu ei jäänud seisma.

Üldpildis jäi endal kontserdist siiski positiivne kogemus. Tagasiside publikult kinnitas samuti, et kontserdil oli mõnus ning isegi armas õhkkond. Mul on väga hea meel, et sain nende õpilaste juhendamise sellise toreda üritusega lõpetada ja ühtlasi kogusin enda jaoks väga praktilise kogemuse kontserdi korraldamisest.

Kokkuvõte

Minu loov-praktilise lõputöö eesmärk oli ette valmistada, korraldada ja läbi viia kontsert, kus esinesid minu juhendamisel õppinud õpilased. Kontsert toimus Suure-Jaani Tervisekojas 25. mail 2024 ning kandis nime “Toredad palad”. Kontserdil astusid üles Suure-Jaani Muusikakooli klaveriõpilased.

Kirjaliku osa eesmärk oli anda ülevaade enda senisest muusikalisest õpiteekonnast, kontserdi korraldamise ning ettevalmistuse protsessist ning kirjeldada ja analüüsida repertuaari valikut. Töös on ka refleksioonipeatükk, kus teen tagasivaate töö- ning korraldusprotsessile ja lõpptulemusele.

Lõputöös on lisadena esitatud kontserdil esitusele tulnud lugude noodid ning kontserdikava.

Kasutatud allikad

dj.swatch@gmail.com. (2016, 10. juuni). Disney Pixar's Up - Main Theme. Musescore.
<https://musescore.com/user/5060686/scores/2260706>

Faber Music Ltd. (2016). *Mindfulness the piano collection* (lk 52-52). Faber Music Ltd.

gionnicero. (2020, 18. september). Schumann Kinderscene n1. Musescore.
<https://musescore.com/user/653891/scores/6348202>

Iso Piano. (2024, 4. märts). *Floh Walzer 【Children's Song】 -Piano Cover-*
[Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=0QjFfYutcAQ>

Sulamanidze, T. (2019). *Vaba klaverisaate alused*. Vali press OÜ.

Weaver, A. (2019, 31. detsember). Fame. Musescore.
<https://musescore.com/user/17349061/scores/5909888>

Lisad

Lisa 1. "To a wild rose"

To a Wild Rose.

With simple tenderness. (♩ = 88 M.M.)

The musical score is presented in three systems, each with a grand staff (treble and bass clefs). The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 4/4. The first system begins with a piano (*p*) dynamic. The second system features a piano-piano (*pp*) dynamic, followed by a mezzo-piano (*mp*) dynamic, and then a piano (*p*) dynamic. The third system starts with a piano-piano (*pp*) dynamic, includes an *increase* marking, and concludes with a *slightly marked* instruction. The music consists of flowing eighth-note patterns in the right hand and sustained chords in the left hand.

still increase *f* diminish. retard. *mp*

This system of a piano score consists of two staves. The treble staff features a melodic line with eighth-note patterns and slurs, while the bass staff provides harmonic support with chords and eighth-note accompaniment. Performance markings include 'still increase', a forte (*f*) dynamic, 'diminish.', 'retard.', and a mezzo-piano (*mp*) dynamic.

p *p*

This system continues the piano score. The treble staff has a melodic line with slurs, and the bass staff has a steady accompaniment. Dynamics are marked as piano (*p*) in both staves.

mp *allegretto marcato*

This system shows the piano score with a mezzo-piano (*mp*) dynamic in the treble staff and the instruction 'allegretto marcato' in the bass staff.

p *pp* *ppp*

This system concludes the piano score with dynamics of piano (*p*), pianissimo (*pp*), and pianississimo (*ppp*) marked in the treble staff.

Lisa 2. "Akrobaadid"

Akrobaadid

J. Thompson

Parajalt

Piano

9

Raide&Sons©2006

Lisa 3. "Muretu liikumine"

Muretu liikumine

D. G. Türk

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The time signature is 2/4. The music begins with a piano (*p*) dynamic. The upper staff features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the lower staff provides a steady bass line with quarter notes.

The second system of music starts at measure 5 and ends with a double bar line. It begins with a forte (*f*) dynamic. The upper staff continues the melodic development with eighth notes, and the lower staff maintains the bass line. The system concludes with the word "Fine" above the staff.

The third system of music starts at measure 9. It begins with a forte (*f*) dynamic. The upper staff shows a more complex melodic pattern with some triplets and sixteenth notes. The lower staff continues the bass line with quarter notes and rests.

The fourth system of music starts at measure 14 and ends with a double bar line. It begins with a forte (*f*) dynamic. The upper staff features a melodic line with eighth notes and a final cadence. The lower staff continues the bass line. The system concludes with the instruction "D.C. al Fine" above the staff.

Lisa 4. "Married life"

Main Theme - Disney Pixar's Up

♩ = 175

Piano

Measures 1-28 of the piano score. The music is in 3/4 time with a tempo of 175. It features a melody in the right hand and a supporting bass line in the left hand. The key signature has one flat (B-flat).

2009

Espressivo (100 bpm)

Measures 29-101 of the piano score. This section is marked 'Espressivo' with a tempo of 100 bpm. It continues the melodic and harmonic development of the theme.

2009

3

Measures 35-62 of the piano score. This section includes dynamics such as *mp* and *p*. It features a melodic line with some grace notes and a steady bass accompaniment.

2

2009

Measures 63-100 of the piano score. This section concludes with a final melodic phrase and a soft ending marked *pp*.

4

2009

Lisa 5. "Mi-minoorne labajalg"

Mi-minoorne labajalg

Trnd. / L. Steinfeld

I

Fl.

Klaver

Pno.

5

Fl.

Pno.

9

Fl.

Pno.

13

Fl.

Pno.

2

17

Fl.

Pno.

21

Fl.

Pno.

II

25

Fl.

Pno.

29

Fl.

Pno.

33

Fl.

Pno.

37
Fl.
Pno.

41
Fl.
Pno.

45
Fl.
Pno.

49 Väike vigur
Fl.
Pno.

53
Fl.
Pno.

77
Fl.
Pno.

81 Lõpetuseks
Fl.
Pno.

85
Fl.
Pno.

57 III
Fl.
Pno.

61
Fl.
Pno.

65
Fl.
Pno.

69
Fl.
Pno.

73
Fl.
Pno.

Lisa 6. "Springfrosch"

krapsakalt

Springfrosch

Schnell und sprunghaft (♩ = 155)

Carol Klose

3/1 L.H. über R.H. 3/2 L.H. L.H. L.H.

5 *spike hummibal* L.H. L.H. L.H. 4

9 L.H. L.H. L.H. L.H.

13 L.H. L.H. L.H. Fine

17

1 L.H. 2 L.H. 3 L.H. 3 L.H.

p

3 3

21

Ära viivasta!

3 3 3 3 3 3 3

ff

25

1 L.H. 2 L.H. 3 L.H. 3 L.H.

p

3 3

29

3 3 3 2 1 L.H. 1

f

D.C. al Fine
8va-7
L.H.

Lisa 7. "Lastestseenid op 15 no 1- Võõrastest maadest ja inimestest"

Von fremden Ländern und Menschen
Kinderszenen op. 15 n. 1 R. Schumann

Primo

Secondo

6

12

ritar - dan - do *p* a tempo

ritar - dan - do *p* a tempo

18

Lisa 8. "Kurb printsess"

8

КАМЕРНО

ГРУСТНАЯ ПРИНЦЕССА
KURB PRINTSESS

P. KAHN
R. KAHN

Allegretto

f

p

f

p

3235

Da Capo al Fine

Lisa 9. "Indiaanlaste sõjatants"

42

Danza de los Indios
Indian War Dance

Allegretto

43. *f* Well marked

dim. e ritard

ff

Lisa 10. "Fame- miniatuur peaaegu neljale käele"

Fame
Miniatuur peaaegu neljale käele
I. Cara/ L. Steinfeld

Klaver 1

Klaver 2

Pno. 1

Pno. 2

2

Pno. 1

Pno. 2

Pno. 1

Pno. 2

Pno. 1

Pno. 2

Pno. 1

Pno. 2

26

Pno. 1

Pno. 2

baby remember my name

30

Pno. 1

Pno. 2

34

Pno. 1

Pno. 2

Loviisa Steinfeldi
diplomikontsert

TOREDAD PALAD

KAVA

To a wild rose *E. MacDowell* Loviisa Steinfeld

Varblane *teadmata helilooja*
Eesti lipp *improvisatsiooniline* Lenna Legonkov

Akrobaadid *J. Thompson*
Koerapolka *teadmata helilooja* Mariella Rommel

Muretu liikumine *D.G. Türk* Marelle Ratassepp

Married life *M. Giacchino*
Mi-minoorne labajalg *trad/seade* Isabel Palu, Loviisa
L. Steinfeld Steinfeld

Springfrosch *C. Klöse*
Lastestseenid op 15 no 1 - Võõrastest Eliine Moks, Loviisa
maadest ja inimestest *R. Schumann* Steinfeld

Kurb printsess *R. Kangro* Annabel Kõvatomas

Indiaanlaste sõjatants *M. Aaron*
Fame-miniatuur peaaegu neljale Heidi Kold-Scott, Loviisa
käele *I. Cara/seade L. Steinfeld* Steinfeld

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Loviisa Steinfeld,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose “Toredad palad”, mille juhendaja on Themuri Sulamanidze, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 4.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Loviisa Steinfeld

28.05.2024